

тях и внимателно се слуша техния разговор, относително лесно може да се долови, че техният език е обагрен с български думи или поне от такива дадени в своеобразна циганска транскрипция. При системен контакт с цигани (било по време на труд, било поради живеене в съседство) немалко българи привикват с езика на ромите, разбират го в основному, въпреки че не го изучават и че не могат да говорят на него.

В такъв план могат да се посочат още много примери. Това обаче не е нужно, тъй като и визираните по-горе са достатъчно красноречиви за потвърждаване на тезата, че европейските цигани имат особен пиетет към балканските народи, особена връзка и зависимост с техния език, бит и култура.

\* \* \*

За съжаление, аз не можах да намеря достатъчно изворови материали за разселването на циганите по славянските страни в миналите векове. Едно приятно изключение правят някои данни за балканските страни. За да избегна екскурзията из произведенията на различните автори, ще се позовавам на един капитален труд в това отношение, в който тези данни са дадени в систематизиран вид. Става дума за труда на големия български историк и изследовател на Балканите акад. Николай Тодоров,<sup>47</sup> посветен на балканските градове по време на осmano-турското робство.

Както отбелязва Н. Тодоров, "Целият период от 30-те години нататък до Освобождението на България е известен под името танзимат ("период на реформите"). Важно място сред тях заема административното преустройство на балканските провинции и редица изменения в системата на облагането, събирането на данъците и пр. От своя страна това предполагало нова регистрация на облагаемото население. Още през 30-те години в Османската империя било предприето общо преброяване на населението. През втората четвърт на XIX в. били извършени преброявания в Гърция и Сърбия. На данни от тези преброявания се основава по-нататъшното

---

<sup>47</sup> Н. Тодоров. Балканският град XV-XIX век. С., 1972, 504 с.